

1 Csak a bolt bejárata előtt fogtam fel, hogy ő volt az. Ahogy a többiek, én is kikerültem, meg sem próbálva értelmezni a látottakat. Csukott szemekkel lépkedtem tovább, igyekezve elfelejteni véres kezeit, lelketlen tekintetét. A pillanatnyi megdöbbenésen túl eszembe sem jutott, hogy nekem bármi közöm lehetne ehhez az egészhez. Azt viszont pontosan tudtam, hogy mi zajlik a hátam mögött. A pasas nehézkes, kaszáló mozdulatokkal épp egy széles csapást vág magának a bevásárlóközpont látogatói között, a főbejárathoz indul, és kilép az esőbe. Az ajtó halkán bezáródik mögötte. A vastag üvegre, mint egy megzavarodott légyraj, ezer esőcsepp zúdul. Szétfröccsennek, hogy aztán összeroncsolódott végtagokként csorogjanak lefelé, a felismerhetetlenségig elmosva a távolodó férfi görnyedt alakját. Lassítottam, és kifújtam magam. Felhangzottak az első sikolyok, néhány hölgyvendég nem volt képes visszafogni magát. Nem fordultam meg, csak kinyitottam a szemem. Egyedül voltam a boltnál. A tömeg a kijárat felé özönlött, minél távolabb e gonosz által meggyalázott helytől.

Igen, csupán ekkor fogom fel, hogy ő volt az.

Elönt a hideg veríték, ahogy összeáll a kép. Lélekszakadva rontok be a boltba. Persze sehol senki. A földön zsonglőrkellemek szanaszét. Labdák, karikák, buzogányok, és egy diaboló. A kasszagép mellett egy felborított szék, a polcon gyerekjátékok. Egyetlen dolog áll csupán, az a nagy plüss víziló a kirakatban. Úgy értem, rajtam kívül. A hátsó ajtó tárva-nyitva, a sötétségből zenefoszlányok. Valami karácsonyi ének. Annyira nyugodtan szól, hogy egy pillanatra elhiszem, minden úgy van, ahogy annak lennie kell.

Az ajtó mögötti folyosó nem valami hosszú, de a sötétség és a bennem kavargó rossz előérzet feneketlenné változtatja. Úgy hat rám, mint egy óceányi vízzel feltöltött sírgödör. Mint végtelen piszok a köröm alatt. Mint egy tátongó fekete lyuk. Ugyan át lehet kelni rajta, de lehetetlen nem belefulladásni. Tökéletesen tudom, mi van mögötte. Egy raktár. És további sötétség. Sokszor jártam már ott, hogy segítsék Lujzának kicsomagolni és osztályozni az árut. Különböző méretű dobozokon kívül alig van ott valami. Három szekrény, szemétkosár, rádió, egy kis mosdószeze. A falon tükör. Fölötte meg valami tájkép reprodukciója. Dohányozni tilos. Amúgy semmi.

Fény.

Nem kellett volna felkapcsolnom a villanyt. Teljesen elvakít, viszont azonnal megérezem a nedvességet. Elrántom a kezem a kapcsolóról, és önkéntelenül beélesítem a fókusz. Összeszorul a gyomrom, agyamat elönti a vörös köd. A padlót és a falakat összefüggéstelen firkálmányok, bizarr jelek és véres ujjlenyomatok borítják. Csupa értelmetlenség. És ez még csupán a folyosó, a végén egy újabb fekete lyukkal. A beszűrődő fénynek köszönhetően ott már nincs annyira sötét. Mindenütt dűlás nyomai. Az ajtó kifordult a vasalásból, az ajtókereten, mint hatalmas svábbogarak, véres tenyérnyomok. Elönt a tehetetlenség érzése, hányingerem támad. Forog velem a világ. A mennyezet a padlóra, a falak egymáshoz feszülnek.

Megtámaszkodom, és csak bámulok magam elé. A hátsó raktár félhomályából meztelen lábak lógnak ki. Nincs választásom, oda kell mennem. Átlépek a küszöböt, és lehunyt szemmel kitapogatom a villanykapcsolót.

2 A legrégebb emlékeim annyira lyukasak, mint egy rühes kutya fogsora. Kora gyermekkori élményeim java nyomtalanul eltűnt. Ha volt is valami, elpárolgott valahová. Felolvadt, elillant. Belefulladt, mint egy kiscica a pöcegödörbe. Pontosan úgy. Az idő mocsarában az emberi elme önvédelmi rendszerének köszönhetően az is elveszik, ami egy kicsit is szólna valamiről. Nagy talány viszont, hogy miért éppen arra a szép júniusi délutánra emlékszem ennyire pontosan. Rengetegszer eszembe jut, és nem győzők csodálkozni azon, hogy mekkora kontrasztban lehet azon emlékeimmel, amelyek végleg a feledés homályába veszttek. Még csak nem is sejtem, például, mi történt aznap reggel. Történt-e bármi egyáltalán? Esküszöm, nem tudom. Időként olyan érzésem van, hogy akkor születtem meg. Hogy csak akkor eszméltem fel. Abban a pillanatban.

Bumm!

A kisautóimmal játszottam az udvaron, amikor egy súlyos valami csapódott be közvetlenül mellettem. Ezután egy nagy fehér lepedő borult rám, amitől hanyatt estem. Nem értettem, mi történik, de arra határozottan emlékszem, hogy egy csöppet sem ijedtem meg. Kibotladoztam a zsinórok közül, és odamentem ahhoz az izéhez. A hasán feküdt, szétvetett végtagokkal. Csendben volt, mozdulatlan, és valami csordogált alóla. Néztem még egy darabig, aztán felpillantottam az égre. A fák lombjai körül verebek és fecskék kergetőztek, magasan az égbolton egy vadkacsaraj húzott. Tenyeremmel beárnyékoltam a szemem, és figyeltem, ahogy a szárnyaik körül csillogó, nap rajzolta dicsfényrel harmonikusan beleolvadnak a térbe. Megszámoltam mind a tizenhetet, pedig akkor még nem is jártam iskolába.

Csak ezután vettem észre a kétfedelűt. A házak fölött repült, és egyenesen az udvarunk felé tartott. Befogtam a fülem, és a tekintetemmel követtem bizonytalan röppályáját. A jobb szárny mögötti ajtó nyitva volt és valaki állt benne. Méltóságot sugárzott, az egész jelenet filmszerűnek hatott. Amikor a gép fölém ért, ez a valaki lefelé mutatott. Úgy gondoltam, értem őt. Felemeltem a praclim, és integettem neki.

Miután a repülő eltűnt a horizont mögött, bementem a konyhába.

– Az udvaron valami bácsi van – mondtam anyukámnak.

Rám nézett. – Milyen bácsi?

Erre csak megrántottam a vállam.

Anya mérgesen levette a kötényt, és megtörölte a kezét. Észrevettem, hogy a süteményekre pillantok – nemrég húzta ki őket a kemencéből. Elnevette magát, és a kezembe nyomott egyet.

– Lassan edd, mert még forró.

Kiment az udvarra, én kaláccsal a kezemben utána.

– Aha, megint itt van! – kiáltottam fel meglepetten, és felfelé mutattam.

A kétfedelű éppen befejezte második röptét az udvarunk fölött. Mintha még alacsonyabban szállt volna, mint először. Az ajtóban álló férfi már nem is látszott annyira magasztosnak. A repülő zúgva eltűnt a távolban, én meg csak ekkor vettem észre, hogy minden irányból özönlenek hozzánk a szomszédok. Tolakodnak a kapuban, átugrálnak a kerítésen. Ha katona lettem volna, sorban lepuffantom őket, de csupán egy kisgyerek voltam, ezért csak tehetetlenül bámultam, ahogyan nyomulnak befelé.

– Istenem! – tört ki anyából.

Egyik kezével eltakarta a száját, a másikkal meg magához húzott, és hátat fordított a jelenetnek. Tudtam, hogy valami olyasmi történt, aminek nem lett volna szabad megtörténnie, annyira buta azért nem voltam. Csak éppen képtelen voltam megnevezni, mi az. Senki nem várhatta el tőlem, hogy azt az ejtőernyőst a becsapódás után meg-

próbáljam újjáéleszteni. Amúgy sem segített volna rajta, ahogy az sem segített, amit a többiek csináltak. A mozdulataikból egyetlen dolog látszott: tehetetlenség. Nem tudták, mihez kezdjenek, ezért kurta parancsokat kezdtek osztogatni egymásnak.

- Hívják a mentőket!
- Hozzák az elsősegélydobozt!
- Hordágyat!

Hiábavaló, minden hiábavaló volt. Az ismeretlenek már rég lemerült az akkuja. Senki nem ismerte, de az egy fajhoz való tartozás rokonná tette. Ugyan már halott volt, mégsem hagyhatták ott csak úgy. Testét betakarták az ejtőernyőjével, és csak ez után osztódtak csoportokra, és kezdtek elemezni, hogy miként is történhetett mindez. Az volt a legvalószínűbb, hogy nem nyílt ki az ejtőernyője. Vagy, ha a zuhanás közben próbálta is kinyitni, már nem maradt rá elég ideje. Lehet, hogy rosszul lett összehajtván. Vagy kicsúszott a kezei közül. Vagy ha ki is nyílt, később összegabalyodott. Vagy valami más történt. Az senkinek sem jutott az eszébe, hogy az ejtőernyős szántszándékkal is megölhette magát. Bár ennek már semmi jelentősége nem volt. Különösen az ő számára.

Már nem nagyon emlékszem, hogy ezek után mi történt, de valahogy így lehetett: anyu bevitt a házba, és adott még sütit. Kárpótlásként. Túróval töltve. Telefonált apunak, majd leült az asztal mögé. Várta a rendőrséget. A harmadik kalács után bementem a szobába. Nem volt mivel játszanom. A játékautóim kint maradtak, én meg féltem kimenni értük annyi ember közé. Soha többé nem láttam őket. Talán a rendőrség, mint bizonyítékot, azokat is elkobozta. Nyilván segítettek megállapítani a szerencsétlenről, hogy halott. Lehet, hogy nem fogjátok elhinni, de a fiával később egy suliba jártam. És ez még mind semmi. Tulajdonképpen testvérek lettünk. Nem egészen húsz évvel az apja halála után a szemem láttára halt szörnyet egy motorbiciklin.

3 Ebből a történetből semmit sem fogtok elhinni nekem. Nyilván azt sem, hogy egy másik volt barátomnak nincs arca. Eszem ágában sincs erről győzködni benneteket. Mondja el inkább ő maga:

– Ez az igazság. Nincs arcom. Ez nem metafora, hanem tény. A koponyám első felén, ahol nektek az orrotok, az arcotok és az ajkaitok vannak, nekem nincsen semmi. Vagyis, persze van ott valami, csak éppen nem fedi bőr. Jól halljátok, az arcom nagy részéről hiányzik a bőr. Foszlányokban ugyan megtalálható, de teljesen elveszik a sok seb és csupasz izomszövet között. Úgymond mellékes tényező. Első ránézésre olyan, mintha a képemet valaki felolvasztotta és aztán jól összekeverte volna. A legfeltűnőbb vonásom az orr hiánya. Igen, a pofázmányomból csak egy darab porcogó áll ki, alatta egy nyálkás lyukkal. Azon keresztül a gyomromig is lejutnátok. Két másik lyukon át viszont behatolhatnátok a fejembe, de ahhoz előbb ki kellene szűrni a szemeimet. Ez az egyetlen dolog, ami az arcomon teljesen működőképes, úgyhogy ezt inkább nem ajánlanám senkinek. Kérdezitek, hogy így nézek-e ki a születésemtől fogva? Dehogy. Épp ellenkezőleg, igencsak jóképű srác voltam. Ha a jogon, a negyedik szemeszterben, bármelyik csajra rámutattam, az rögtön ugrott az ágyamba. Gyakran az anyjával együtt.

Ezt nem tudom megerősíteni. Az viszont biztos, hogy míg Martin nem találkozott a hegyen azzal a megtermett medvével, jóképű fiúnak számított. Azzal viszont, hogy ez nem metafora, hanem tény, a többség, akikkel az utóbbi években kapcsolatba került, csak részben értene egyet. Szerintük nemcsak ténylegesen, de képletesen is hiányzik az arca. Mivel ügyvéd. Nem is akármilyen. Egy nagyon sikeres ügyvéd. Egy-két tárgyaláson kívüli végjátéktól eltekintve, egyetlen esetben sem hagyta el vesztesen a termet. Annyi szarházit húzott már ki a slamasztikából, hogy ő is egy lett közülük. Így mondják azok, akik ismerik, és mint a papagájok, azok is ugyanezt ismételtetik, akik még sohasem találkoztak vele. Ő ezzel nem különösebben

foglalkozik. Megfizették, ennyi. Nincsenek illúziói a jog uralmáról. Nem keresi a nehéz eseteket, azok találják meg őt. Igen, az ártatlanok számára ő túl drága. Másrészt viszont azon az állásponton van, hogy senki sem ártatlan. Egyáltalán nem érdekli, hogy a megnyert perekben a kitűnő meglátásai, a részletek iránti érzékenysége és az elvitathatatlan szónoki képességei mellett mennyire segíti a külseje. Csupán azt veszi el a világtól, amivel az, szerinte, tartozik neki.

Csak hallomásból tudom: a medve egyetlen csapással tépte le az arcát. Aztán azt, ami még ott maradt lifegve, leharapta, és elkezdte rágcásolni. Szerencsére a második fogás kiélvezésétől az átható, szúrós szarszag és Martin folyamatos ordítása sikeresen elriasztotta. A fenevad undorral köpte ki a falatot, és eltűnt a bozótosban. Hogy ezek után mi történt, arról maga az áldozat sem tudna beszámolni. A sokk kitörölte az incidenst az emlékezetéből. Csak három nap és két műtét után tudta meg, hogy az arca maradványait ő maga vitte be a kórházba. Használhatatlanok voltak. A legrosszabbul járt részeket gyorsan pótolták a fenekéről átültetett bőrrel, de az orrát plasztikázni kellett. Természetesen, ugyanezen matéria felhasználásával. Ekkor hangzottak el Martin szájából a következő, emlékezetes szavak: *Uraim, nem hagyom, hogy a seggemből arcot csináljanak.* Ahhoz a vigasztalónak szánt mondathoz pedig, hogy mekkora szerencséje volt, hiszen a szemei épségben maradtak, csak annyit fűzött hozzá, hogy a látását abban a fene nagy szerencséjében feltehetően csak azért nem veszítette el, hogy élete végéig néznie kelljen önmagát.

Éles eszéből nem kevés középiskolai osztálytársa profitált. Megjelenésétől nemcsak a diáklányok, hanem a tanári kar nőtagjai is elolvadtak. Hosszú hollófekete hajfürtök, szimmetrikus arc, hihetetlenül selymes bőr. Magas volt, jó testfelépítésű. Én is csaknem beleszerettem. Tanulnia pedig végképp nem kellett, annyira kitűnő memóriája volt. Halkszavú volt, de öntudatos. Már akkor tudta, hogy mennyit ér, ám soha senkivel nem érezte, hogy többre tartaná magát.

Volt egy zenekara, death metalt játszottak. És most kapaszkodjatok meg: az énekstílusa miatt már azelőtt kiérdemelte a Medve becenevet, mielőtt az igazi medve megfosztotta volna szépséges pofijától. Nem hinném, hogy ő ebbe bármi sorsszerűt belelátott volna. Továbbra sem hitt semmiben, csak már azt is tudta, hogy ez a semmi kifejezetten rosszindulatú.

Miután főiskolára ment, szétváltak útjaink. A zenekara még létezett, de a próbák száma minimálisra csökkent. Az aktuális albumot a nagy siker ellenére sem követte újabb, és a banda lassan eltűnt a süllyesztőben. De akkor ezt még egyikőjük sem sejtette. Én nem különösebben szerettem ezt a fajta zenét, a körülötte lévő cirkuszt meg egyáltalán nem érttem, és csakis azért követtem figyelemmel, mert részben érintett voltam. Medvével – titokban továbbra is így fogjuk hívni őt – a vége felé már csak véletlenszerűen találkoztunk. Tudtam, hogy jól megy neki, anyagilag mindenképpen.

A balesete után sokáig nem láttam; igazából csak akkor futottunk össze, miután befejezte a tanulmányait. Akkor viszont nem is azon lepődtem meg igazán, hogy végigbrusztolta a stúdiómat, hanem, hogy meg sem próbálja eltakarni eltorzított arcát. Olyan határozott tekintetet vetett rám, hogy feltámadt bennem a gyanú: még büszke is rá. Ez azonban csak feltételezés. Nem tudom. Mindenesetre Medvéből a jog doktora lett, és ha Lujza halála után útjaink nem keresztezik egymást, talán végleg meg is feledkezem róla.

4 Gyerekkoromban tanultam meg zsonglörködni. Apa egyszer hozott nekem három élénk színű bőrlabdát. Elsőre nagyon megörültem nekik, de második ránézésre már egy kicsit elment tőlük a kedvem. Amilyen szépek voltak, annyira vacaknak bizonyultak, amikor játszani akartam velük. Kóccal és kavicsal voltak töltve, és egyáltalán nem pattogtak. Ráadásul körbe voltak varrva, így még gurítani sem lehetett őket rendesen. Nem voltak jók semmire.

Lehet, hogy épp ezért kezdtem őket a levegőbe hajigálni. Először az egyiket, aztán a másikat. A harmadikra viszont már nem maradt kezem, így azon kezdtem töprengeni, hogy a rendelkezésre álló végtagjaimmal miképp lehetne mégis megoldani ezt a feladatot. Ugyanarra lyukadtam ki, ami minden *zsonglőrködés kezdőknek* füzetben megtalálható: fogjon két labdát a jobb kezébe (ha jobbkezes), és egyet a balba. A két labdából az egyiket nagy ívben hajítsa át a másik kezébe. Mikor a labda az ív legmagasabb pontján jár, indítsa a bal kezében tartott labdát az ellenkező irányba, vigyázva, hogy a két labda ne ütközzön össze a levegőben. Miután az első labdát elkapta a felszabadult bal kezével, a jobb kezéből indítsa a második labdát, és azzal a mozdulattal kapja is el a balkézből éppen érkező labdát. Ha ezt a mozdulatsort egymás után többször is megismétli, végeredményként az úgynevezett kaszkádót kapja. *Voilà*, már zsonglőrködik is.

Gyorsan megtanultam. Magam is meglepődtem, milyen jól megy. Szerencsére elég hamar megértettem, hogy nem szabad túlságosan akarnom. Minél lazább voltam, a labdák annál inkább engedelmessé váltak. Akkor ment a legjobban, ha egyáltalán nem koncentráltam. Ahogy nyilván mindennel így van ez, a spekuláció a zsonglőrködésen sem segít. Ereje és varázsa az egyszerűségében rejlik. Megértettem, hogy nincs mit továbbgondolni rajta. Egyszerűen csak megy, és kész.

– Teljesen bekattant tőle – hallottam a bezárt ajtón keresztül apámat konstatálni. – Egész nap csak zsonglőrködik.

Anya erre nem szólt egy szót sem. Apának igaza volt. Kezdetben reggeltől estig gyakoroltam. Közben sikerült teljesen kikapcsolnom. Csak én és a labdák léteztünk. Aztán egy órával később a labdák tűntek el, két óra múlva pedig én. Belevesztem a saját figyelmembe. Csak évekkel később értettem meg, hogy ilyenkor miféle tudatállapotba kerültem. Nem mintha szavakba tudnám önteni, viszont megtanultam kontrollálni. Ez volt az én imám Istenhez, akiben soha nem kételkedtem, miközben – mindent összevetve – semmit sem

tudtam róla. Mondjuk, erre nem is volt szükségem. Úgy zsonglőr-ködtem a labdákkal, ahogy ő zsonglőrködött a galaxisokkal. Mindketten jól szórakoztunk. Egyetlen baj volt csak ezzel: hirtelen minden más mellékessé vált.

Azért elég hamar rájöttem, hogy a világban léteznek elvárások is, és ha működni akarok, meg kell tanulnom élni. Az iskola ebben nem sokat segíthetett, de legalább gondot sem okozott. Becsületesen megtanultam minden ránk zúdított értelmetlenséget, és még csak bele se kellett gebednem. Elég volt, ha odafigyeltem, otthon meg nyugodtan zsonglőrködhettem tovább.

– Nincs semmi dolgod? – tett fel apa újra a lemezt. – Inkább segíthetnél a kertben.

Ez kiskoromban sem jelentett problémát.

– Megírtad a leckét?

Megírtam, köszönet anyának.

– De jaj lesz neked, ha mégsem – fenyegetőzött, de mintha mosoly derengett volna az arcán. Nem akart piszkálni, tudatosan biztos, hogy nem, csak annyit szeretett volna elérni, hogy ne zsonglőrködjek folyton. Maga sem tudta, miért, és valószínűleg mélyebben el sem gondolkodott rajta. Az agyára ment, ennyi.

– Inkább olvashatnál valamit.

Tudta, hogy olvasni is szoktam.

– Ha sejtettem volna, hová fajul a dolog, soha nem hozok neked labdákat – sercegett a lemez tovább. – Eszembe sem jutott volna.

Mint egy *perpetuum mobile*.

– A szomszéd kutyája elé kellett volna hajítanom őket.

Így ment ez körbe-körbe, egészen addig, amíg el nem hagyott bennünket. Harmadikos voltam, és fel sem fogtam, mi történik. Egyik napról a másikra, váratlanul eltűnt otthonról. Elköltözött. Anya nem magyarázta meg, én meg nem kérdeztem. Megtörtént, kész. Tudtam, amit tudnom kellett. Amúgy sem maradtunk kettesben anyával.

Apa helyét könnyedén átvette Sára, bár pótapa helyett sokkal inkább egy új anya lett. Mivel nem érzett akkora felelősséget irántam, mint a saját anyám, megengedhette magának, hogy jobb legyen, mint az igazi. Nem erőltette, hogy megegyem az ebédet, hogy kitakarítsam a szobámat, vagy megmossam a fogaimat. Nem tiltotta el tőlem sem a cukorkát, sem a csokoládét. Nem haragudott rám semmiért, és soha nem kiabált. Gyengébb pillanataiban, ha valaha is voltak neki ilyenek, mindig diszkréten félrevonult, így soha nem láttam sírni. Ő avatott be a könyvek világába. Megtanította élvezni a szavakat, és helyesen értelmezni őket. Megtanított olvasni. Mikor ő olvasta fel a mesét, Emillel annyira figyeltünk, hogy még levegőt venni is elfelejtettünk. Hangja lenyűgözően lágy volt. Úgy mesélt, mintha valami hangszeren játszana. És mindenki szerepébe belebújt. Ha a kobold nevében beszélt, akkor kobold volt, ha a hercegnő nevében, akkor hercegnő. Tudta utánozni a királyfit, a hétfejű sárkányt, bármit. Valahogy így. Sára számomra nem olyasmi volt, mint egy családi barát, vagy egy nagynéni, hanem inkább, mint az igazi második anyám. Nagyon szerettem őt. Vagyis inkább azt mondanám, hogy még mindig szeretem.

5 Mint egy festményen, az egyes ecsetvonások sokszor fontosabbak a történetben, mint a nagy egész. Egyik a másiktól következik, egymást színezik, takarják, változtatják, tökéletesítik, de sokszor csak rontják – általában egészen addig, amíg ez az „alkotás” már csak valami firkaálmány lesz, amit még leköpní sem érdemes, nemhogy kiakasztani a falra, valahová az ágy fölé. Ha valaki mégis ezt tenné, az biztosan egész éjszaka csak forgolódni fog. Kísérteni fogja ez a kép. Álmod helyett rémálmokat lát majd, sötét erők szívják el az energiáját, és közben úgy felspannolódik, mint egy túlfeszített rugó. Bumm! Minden figyelmeztetés nélkül következik be. Elsőként az illető szemei durranak ki, az egyik a másik után, aztán a robbanás zajától megsüketül, és a keletkezett bűztől még a szaglását is elveszíti.

Nem marad meg a tapintása sem – semmi egyebe, csak a totálisan fejletlen hatodik érzéke, amelyet nem használt soha, nem fejlesztett soha, és súlyos hátrányok fogják érni amiatt, hogy eddig mindenáron hallással, látással, érintéssel igyekezett hozzáférni a világhoz. Pedig mi mindent össze nem fogdosott! Soha nem zavarta, hogy piszkos lesz a körme, sem az, hogy a világ csupán illúzió. Nem, mert az volt számára az igazság – ha egyszer már megmarkolhatta a kezeivel. S e kezekkel nem egész egy órával korábban még a valagát törölte.

Rémálmaiban sem gondoltam volna, hogy így fog véget érni. A kiindulópont eleve adott volt, így meg kellett tanulnom bizonyos korlátok között manőverezni. Nem volt sem túl nagy arcom, sem nagyszabású terveim, és soha nem tekintettem túlságosan előre. Talán pont ezért tudtam könnyebben elfogadni a csapásokat. Csupán most kezdem kapiskálni, hogy egy embernek az élete során mekkora békákat is kell lenyelnie. Minél inkább érint minket valami, annál kevesebb a beleszólásunk. Gyakorlatilag csak nézők lehetünk. Az élet elrebben a szemünk előtt, mi meg legfeljebb nevetgetünk, tapsolhatunk, esetleg sírhatunk az egészen. Olyan, mintha a mi labdáinkkal valaki más zsonglőrködné, nekünk meg nem maradt más, mint azért drukkolni, hogy minél tovább bírja. Egyszer úgyis rontani fog, ez elkerülhetetlen, de minden újabb sikeres körért hálásak lehetünk. Ha úgy vesszük, már most is elég sokáig bírja, mindenesetre tovább, mint amire bárki fogadott volna. És akkor mi van, ha a végén lepotyognak a labdák? Ugyanúgy, ahogy azelőtt, vagy azután, senki nem veheti el tőlünk a reményt, hogy minden úgy történik, ahogy annak történnie kell. Senki, csak mi magunk.

Vágás.

– Tényleg azt hiszed, hogy megtette? – kérdezte Medve, miután kiszolgáltak bennünket.

Rápillantottam. Valóban képtelenség néhány pillanatnál tovább az arcába nézni.

– Semmit sem gondolok.

Felvonta azt, ami valaha a szemöldöke volt.

– Tudom.

Bólintott.

– Ott voltam.

Megint bólintott. – Az a lényeg, hogy mit követett el.

Mindenkinek világos volt. Nem voltak kétségeim afelől, hogy ez Medvének is világos. – Remélem, nem azt akarod velem elhitetni, hogy nem ő tette.

– Ismétlem, arról van szó, hogy mit követett el.

Nem értettem, mit akar ezzel mondani, és nem is volt nagy kedvem erről beszélgetni. A tárgyalás után hívott meg egy pohár italtra, nem utasíthattam el. Nem is akartam. Semmi más nem érdekelt, csak hogy miért vállalta el a védelmet. A per kezdetén, mint a vád tanúja, nem lehettem jelen. A harmadik napon tett vallomásom után nem is szembesített a vádlottal, holott épp az én tanúvallomásom lehetett volna perdöntő. Ez meglepett, de nem tartottam a keresztkihallgatásoktól. Az eset egyértelműnek tűnt. A vádlottat sem Medve ügyvédi zsenije, sem ábrázata nem menthette meg. A nyomozás eredményei alapján a tárgyalás nem lesz több szimpla rutineljárásnál. Hiába mutogatja itt bárki az arcát, hogy azzal gyakoroljon befolyást az esküdtekre.

– Miért vállaltad el? – kérdeztem halkán.

Nem válaszolt. Nyilván nem bízott bennem. Keménynek mutatam magam, de kis híján kicsordultak a könnyeim. Hozzá sem nyúltam a pohárhoz. Csak azért hívott meg, hogy könnyítsen a lelkiismeretén, gondoltam. Sőt, tulajdonképpen nem is ezt gondoltam. Abból, ahogy a maffia ügyeletes rosszfiúit egytől egyig mind kihúzta a szarból, teljesen nyilvánvaló volt, hogy nincs semmiféle lelkiismerete. Nem is érdekelt. Semmi közöm nem volt ezekhez, és most sem terveztem, hogy hagyom magam belerángatni mások életébe. Kicsit azért zavarban voltam, mivel ez a mások élete egy kicsit megint átfedésbe került

az enyémmel. És ez így is lesz még, ki tudja meddig. Semmi kétségem nem volt afelől, hogy miként fog végzödni a dolog, de azért furdalta az oldalamat a kíváncsiság. Medve ismerte Lujzát, Lujza pedig őt. Az egész ettől vált csak igazán hihetlenné. Éveken keresztül padtársak voltak Lujza bátyjával. Egymás miatt jelentkeztek ugyanabba a középiskolába, bár Emil később csak a tanári kar hathatós erőfeszítése árán végezte el a sulit. Egy bandában játszottak, szabadidejük nagy részét is együtt töltötték. Sokszor én is velük tartottam. Barátok voltunk, bár az életünket nyilván nem áldoztuk volna fel egymásért. Szerencsére erre nem is volt szükség. Lényegesen lényegtelenebb dolgokról volt szó. Valójában nem is volt szó semmiről. Legalábbis semmi olyasmiről, ami valaki mást érdekelhetett volna. Semmiről, amivel az utolsó ítélet idején a hatalmasságoknak foglalkozniuk kellene.

– Nagyon sajnálom, ami történt – mondta Medve, miután fizetett.

Nem reagáltam, csak a fejemre húztam a kapucnimat, és kimentem a szemergő esőbe. Az emberek különböző tempóban haladtak, és kerültek egyre messzebb saját múltjuktól. Hosszú távon egyikükre sem várt semmi jó. A képlet adott: a jutalom az, ami volt. A büntetés pedig az, ami csak most jön. Az egészben talán az a legszebb, hogy ez megfordítva is igaz. Sokan közülük talán épp ezért mosolyogtak. Nem vehettem tőlük rossz néven. Más körülmények között velük mosolyogtam volna én is.

6 A haja eltakarta az arcát, és csak a körülményekből lehetett rájönni, hogy valóban ő az. Abban az állapotában amúgy sem hasonlított önmagára. Vértócsában feküdt egy akkora lyukkal a mellkasán, amelyen keresztül nemcsak az élet, de a halál is távozni tudott volna, már ha az ilyesmi lehetséges, és akkor újra feléled. A törzs, a fej, a kezek, a lábak – mind mozdulatlan. Az ujjával mintha valami láthatatlant szorítana, mezítlábas ujjai behajlítva. És mindenhol az az undorító szín. Piros, piros, és még egyszer piros.

– Lujza, Lujzácska ...

Semmi, csak a tulajdon szívem dübörgése.

– Mit tettél velem?

Semmit, csak meghalt. Eltűnt, elveszett. Máshová költözött. Az, ami előttem feküdt a földön, már nem ő volt. Csak egy héj, egy üres csigaház. Egy halott, csontokkal megerősített izomváz, rajta még ennél is halottabb bőrreteg. A sebei egyáltalán nem hasonlítottak hieroglifákra, mégis így hatottak rám. Nem volt semmi értelmük, nem is lehetett. A tudatom a végét járta, de a szívem továbbra is vert. És rohadtul fájt. Felpumpálta a vért az agyamba, és minimális mennyiségű oxigénnel visszalökte a szervezetembe. Váratlan hullámokban a szemrehányás keserű epéje is elöntött, a gyomrom is felfordult tőle. A számban savassá vált a nyál, a torkomban csomó, mintha megdagadt volna az ádámcsutkám. Borzasztó érzések kavarogtak bennem, ahogy Lujzát néztem. Rájöttem, hogy valójában nem is ismertem őt. Még ha tudtam is róla valamit, képtelen lettem volna szavakba önteni. Sem azt, amiken keresztülment, sem azt, hogy valójában milyen ember volt. Abszolúte semmit. Mindez talán kevésbé lenne borzasztó, ha nem lettem volna vele egész életében.

– Lujza, Lujzácska ...

A teste furcsán ki volt csavarodva, mintha lenne alatta valami. Öszszeszedtem a maradék erőmet, és megmozdultam. Lujza, ő nem, egy arasznyit sem. Lehajoltam hozzá, és kisimítottam a haját az arcából. Az, ami korábban csodaszép volt, most felismerhetetlenné változott. Törött orr, szétmetszett ajkak, kivert fogak. Léleknek semmi nyoma. Hangosan felzokogtam, és lezártam halott szemeit. Többé már nem láthattam magam bennük.

Nem tudom, meddig tartott mindez. Néhányan éppen akkor értek oda, amikor letakartam.

– Semmihez sem lett volna szabad hozzányúlnia!

A biztonsági szolgálattól jöttek. Ketten. Látásból ismertem őket.

– Eddig hol voltak? – kérdeztem.

Erre elnémultak.

Fokozatosan csatlakoztak a többiek is. Az egyenruhások egyenruhái csak még inkább kihangsúlyozták tehetetlenségüket. Tulajdon életüket sem tudták volna megvédeni, közben meg azért kapták a fizetésüket, hogy ha kell, megvédjék mások életét. Többen az adóvevőjüket piszkálták, és zavaros utasítások röpködtek. Mentették, a menthetőt. A semmit. Dráma, az legalább volt. Az érdekeltek lassított mozdulatai, és az adóvevők recsegése filmbéli hangulatot teremtett. A jelek szerint már úton volt egy nyomozó. Közvetlenül utána a helyszínelők és a halottkém érkeztek. Az úgynevezett szakértők. Kétség sem férhetett hozzá, hogy az esetet hamarabb feltárják, mint egy dióhéjat.

Képtelen voltam bármire, csak ültem összetörten a sarokban. Szótlatlanul bámultam a semmibe, igyekeztem tudomást sem venni a körülöttem lévő zűrzavarról. Lassan, de biztosan derengeni kezdett: Lujza soha többé nem fog rám mosolyogni. A száját többé nem hagyja el semmiféle hang, a kezei nem érnek hozzá az enyémhez. Soha többé. A testéből végérvényesen elillan az élet, az arcáról az elszenvedett ütések következtében végleg eltűnt a varázslatos szépség. Ezt nem lehetett felfogni. Egyelőre. Látszólag minden világos volt, de én akkor még nem tudtam, hogy az igazság apró morzsákból áll, és annyi van belőlük, mint égen a csillag. Voltak adott dolgok, a maradékot meg, gondoltam, már csak át kell szűrni. A rendőrség számára meg mi sem lehet ennél egyszerűbb. A nyomozócsapat a hiányzó bizonyítékokat annak a kövér ötvenesnek a vezetésével fogja beszerezni, aki éppen megérkezett a tetthelyre.

– Ki találta meg a testet? – kérdezte a főnök, hogy egy kicsit orientálódjon.

Rám mutattak.

– Aha – bólintott, és hozzám lépett.

Egy ideig csendben volt, nyilván jól megnézett magának.

– Szóval, maga érkezett ide elsőként – szólított meg.

Nem volt erőm reagálni.

– Remélem, semmit sem mozdított el a helyéről.

– De, elmozdított – mondák neki egyszerre úgy hárman.

Ez nyilvánvaló volt, nem is értem, miért kérdezte. Csak nem gondolta, hogy a hulla betakarta saját magát.

– Hiba volt – csóválta meg a fejét.

Anélkül hajolt le a testhez, hogy azokat, akiknek nem volt ott semmi keresnivalójuk, arrébb küldte volna, és lehúzta róla a takarót. Hirtelen kiegyenesedett.

– Jézusom! – tört elő valahonnan a gyomra mélyéről. A többiek is hátraléptek. Mindenki rosszul lett, de nem mindenki hányt.

– Tűnés innen kifelé! – kiáltott fel a rendőr, és a szája elé tette a zsebkendőjét. A parancs további részét abba dűnnyögte: – Akinek nincs itt semmi keresnivalója, az távozzon!

A csapat lázas munkához fogott. Engem érthető okoknál fogva ott tartottak. Én voltam az első számú gyanúsított. A fontos szál. Minimum szemtanú, ha nem az elkövető. Kicsit távolabb leültem, és úgy éreztem magam, mintha engem gyilkoltak volna meg. Forgott velem a világ. A légzésem és a látásom is kezdte felmondani a szolgálatot. Kétségbeesett késztetést éreztem a zsonglörködésre. Megtöröltem a szemem, és körülnéztem. A mosdó mellett a földön néhány tekercs szigetelőszalag hevert.

7 Sárát nem az ég küldte, bár átvitt értelemben így is lehetne mondani. Busszal jött, a megállótól meg a saját lábain. Hogy miért? Az a fickó, aki a szabadesés után a halálát lelta a kertünkben, a férje volt. A saját szemével akarta látni, hogy hol történt mindez, és egy kis keresztet is oda szeretett volna szúrni. Emléklül.

– Lehetséges lenne?

- Persze – mondta anya.
- És nem fogja zavarni magukat?
- Ugyan, dehogy.
- Biztos?
- Biztos.
- És néha majd hozhatok ide virágot?
- Bármikor.
- Komolyan?
- Komolyan.

Apa hallgatott. Nem tetszett neki a dolog.

– Hogy gondolják ezt az egészet? – morgott este a konyhában. – Akkor mostantól már itt fognak mászkálni nekünk, amikor csak a kedvük tartja?

– Kérlek – csitította anya –, megígérte, hogy előtte mindig szólni fog.

Apa nem hagyta magát: – Engem ez nem érdekel. Nem hagyom, hogy az udvarunkból temetőt csináljanak.

– Megígértük neki.

– Te ígérted meg.

Mi mást tehattünk volna? – jut eszembe így évek múltán. Hogyan utasíthattuk volna el a kérését mindazok után, ami történt. Épp ellenkezőleg, még ennél is többet kellett volna tennünk érte. Ott halt meg a férje, egyedül maradt a gyerekekkel. Egy korombéli fiúval és két újszülött csecsemővel. Nem, ez nem nyomdahiba. Ezt még nem kell, hogy értsétek, egyelőre elég, ha figyeltek. Mint ahogyan akkor én is csak figyeltem. Nem először, és nem is utoljára. Semmit sem tudtam, de sok mindent sejtettem. Anya és apa már nem szerették egymást. Magukat csapták be, hogy van még esély a dolgokat helyrehozni, de a valóságban már csak az ürügyet keresték, hogy az egészet befejezzék.

– Nem volt az annyira rossz kettőnk közt – mondta apa, amikor néhány nappal a halála előtt meglátogattam a kórházban. – Volt

persze, hogy összekaptunk, de amúgy ment minden a maga útján. Sára érkezésével romlottak el a dolgok.

Látni lehetett rajta, ahogy erőlködik. Nem kellett volna ezt elmondania nekem, nem kértem erre. De nem is szakítottam félbe.

– Egyre féltékenyebb lettem rá. Észrevettem, hogy nagyon közel kerültek egymáshoz. Mindig volt miről beszélniük, egyfolytában susmusoltak. Anyád jobban kijött vele, mint velem, és úgy tűnt, hogy az ő gyerekeivel többet foglalkozik, mint veled. Ez persze jó nagy hülyeség volt. Azt, amit Sára érted tett, és ahogy szeretett, teljesen figyelmen kívül hagytam. Akkor csak magammal bírtam foglalkozni.

Elhallgatott, nehezen lélegzett. Miután kicsit lenyugodott, rám nézett, mintha nem tudná, mit kellene mondania. Bizonyos igazságokra nem voltam felkészülve, neki viszont már alig maradt ideje. Reszelősen felköhögött.

– De nem ez volt a fő oka annak, hogy elköltöztem hazulról.

Igen, bizonyos igazságokra akkor még nem voltam eléggé felkészülve. Amit akkor apám elárult nekem, az rendesen fejbekólintott. Mindenesetre, nem könnyíthette meg a dolgomat, sőt, valójában teljesen tönkre is tehetné volna az anyámmal való kapcsolatomat. Szerencsére kibírtam a nyomást. Apámmal ellentétben, aki miután lelépett tőlünk, már csak mellékszereplő volt az életemben, anyám jóban-rosszban kitartott mellettem. Hangozzék ez bármennyire szármalasan is, de támogatott és törődött velem. Nyilván követett el hibákat, persze, de ki nem követ el? Abban az időben anya és Sára egzisztenciális téridejét olyan megpróbáltatások érték, hogy kész csoda, hogy bele nem bolondultak. És velük együtt én is.

8 Egyszerűen képtelen voltam felfogni, mi történik körülöttem. Csak ültem, és az igazságon gondolkoztam. Bármilyen szögből néztem is a dolgokat, mindig ugyanaz jött ki: az igazság rajtunk kívül létezik, és semmi köze hozzánk. Teljesen mindegy, hogy ismerjük-e,

mert soha nem lehetünk teljesen biztosak abban, hogy valóban megismertük. Ha jobban belegondolunk, azt is megértjük, hogy egyáltalán nem erről van szó. Ami volt, van és lesz, az nem változik meg attól, hogy tudunk-e róla, vagy sem. Az igazság csupán a mi fantazmagóriánk. Egyetlen szó. Egy erkölcsi mankó, amelyre mindig rátámaszkodhatunk, ha szimulálunk. Bálvány, ami elé letérdelünk, de közben minden egyes alkalommal be akarjuk csapni. Alkalmazkodni tanítjuk, hogy legyen hajlékony, és ha így sem felel meg nekünk, akkor megtagadjuk, vagy tudomást sem veszünk róla.

Itt van például Medve.

Ott ül elől, és azon gondolkodik, hogyan tudna kicseszni vele. Már mint az igazsággal. A stratégiát már rég végiggondolta, csupán a helyzet alakulásához kell igazítania. Az meg ugyanannyira tud kiszámítható, mint amennyire kiszámíthatatlan lenni. Medve egyelőre vár. Figyeli a történéseket, és egy noteszbe jegyzetel. Egyelőre nincs sok ellenvetése. Ideje temérdek. Egy per kezdeti fázisában mindig túlteng az érzelem. Az eset első látásra világos, egy kavarással csak rontana a helyzeten. Az ügyész pofákat vág, az esküdtek hallgatnak. A véleményüket már rég megfogalmazták, a bíró dettó. Különösen brutális módon elkövetett gyilkosság, első fokon. Nem tudják elképzelni, hogy bárki is meggyőzze őket ennek ellenkezőjéről. Szerintük Medve ezúttal nagyon mellényúlt. Az esetnek most nincs köze a szervezett alvilághoz, tehát még félniük sincs mitől. A vádlott egy egyszerű jöttment, még ha híres sebész is. Egyetlen darab hiányzik csupán a kirakósból: az indíték. De semmi pánik, ki fogják húzni belőle. Ha netán mégsem, hát akkor is elítélik. A bizonyítékok már így is elegendőek egy jó kis életfogytiglanira.

A bíró tulajdonképpen bírónő. Jól halljátok, egy nő. Egy magasított emelvényről figyeli a per kimenetelét, és igyekszik semleges arcot vágni. Mint egy mesebeli hercegnő. A semlegesség a munkaköréből fakad. Az előző bírót, akit kezdetben bíztak meg az ügyvel, elfogultság

miatt leváltották. Ez volt Medve nyitólépése. Kifogásolta, hogy a bíró személyesen ismeri a vádlottat. Nem volt világos, mit vár ettől a hűzástól. Sem időt, sem szimpátiát nem nyerhetett vele, hiszen a sajtó részletesen beszámolt a korábbi ügyeiről. Többnyire olyan hangnemben, hogy az embernek köpni támadt kedve. Nem fért hozzá kétség, hogy ilyen nyikhaj szolgálatait csak egy gyilkos rendelheti meg.

– Megismétlem, amit tegnap és három nappal korábban is mondtam – böffent fel az ügyészből az ebédszünet után. – Be fogom bizonyítani, hogy a vádlott előre megfontoltan követett el emberölést. A bizonyítékok ereje lehengerlő. A bűnügyi szakvélemény, a törvénytörvényes orvos jelentése, a tanúk vallomásai, minden a vád mellett szól. Minden pontban, minden kétséget kizáróan. Köszönöm.

A szót némi hercehurca után Medve ragadta magához.

– A védelemnek nincs kétsége afelől, hogy a vád rengeteg bizonyítékkal rendelkezik. Ehhez foghatóval még soha nem találkoztam a praxisomban. A kérdés csupán annyi, hogy miféle bizonyítékok ezek, és mit bizonyítanak.

Köhintett egyet, és tekintetét egy pillanatra a bírónőre szegezte.

– Tudjuk, hogy tragédia történt. Ehhez kétség sem férhet. A halál mindig tragédia. Azt viszont nem tudjuk, hogy miként történt, és a választ csak ez a bíróság adhatja meg. Senki más.

Az ügyész épp kortyolt egyet a kávéjából, amikor Medve hozzá fordult.

– Megengedhetetlen, hogy valaki már most a lehetséges válaszokkal manipuláljon. Megengedhetetlen, hogy ezeket elének tárja, még jóval azelőtt, hogy a kérdések egyáltalán elhangzottak volna. Ha valaki ezt akarja csinálni, arra ott van a média. A bíróságnak viszont ragaszkodnia kell a tényekhez. Ha világosak, tudomásul kell vennie, ha bonyolultak, ki kell bogoznia őket, és megkeresnie bennük az összefüggéseket. Ha nem világosak, akkor nem marad más hátra, mint figyelmen kívül hagyni őket.

Ennyi. Medve síri csendet hagyva maga után, leült a helyére. Egy rádióhallgató talán azt gondolta volna, hogy a beszédével váltotta ki, de a tévénéző pontosan tudta volna, mi történt. Bár Medve arca már napok óta az újságok címlapjain szerepelt, még mindig néma döbbenetet váltott ki az emberekből. Nemcsak a szavak, de a szusz is beléjük szorult. Különös volt, hogy nem tudtak betelni a látványával, holott valójában rá sem bírtak nézni. Elfordították a fejüket, hogy aztán újra meg újra megbámulhassák. Soha nem találkoztak a halállal, de Medve arca az eszükbe juttatta. Egyszerűen nem értették, hogy van mersze megjelenni így a nyilvánosság előtt.

Ez egyelőre nekem sem volt teljesen világos. A tarkóját néztem, és az igazságon töprengtem. Esélyem sem volt bármit is megtudni róla. De közben ott lógott valahol a levegőben. Talán arra várt, hogy valaki leszüretelje, és kipréselje belőle az ítéletet. Az így készült borból aztán az igazság nevében az egész ország berúghatna, s utána, ha lehet, még igazságosabban ki is okádhatná magát. Én nem iszom bort, de azt talán még én is megkóstolnám. Lehet, hogy segítene, ha csak egy rövid időre is, hogy elfelejtsen saját kínjaim.

9 Ahhoz, hogy négy tárggyal is zsonglörködni tudjatok, előbb meg kell tanulni az egy kézből a kettőt. Egyszerre jobbal is, balal is. Ez jóval nehezebb, mint az egyszerű kaszkád. Nekem például egy hétig is eltartott. Három tárggyal már behunyt szemmel is ment. Nem ám csak labdákkal. Mindenfélével. Tányérokkal, üvegflaskákkal, kenőkésekkel. Gond nélkül dobáltam őket a hátam mögé, vagy át a lábam alatt. Ha lett volna otthon néhány kisebb láncfűrész, azzal is megcsináltam volna. Természetesen beindítva. Technikailag semmivel sem nehezebb, mint három buzogánnyal, csak a neve más. *Evil knievel*. Mondjuk, tényleg elég látványos, holott nyugodtan kijelenthetjük róla, hogy nem más, mint egy ócska trükk. Mindenesetre, gyerekként biztos kipróbáltam volna. Bízam magamban. Minden

nap több órán keresztül gyakoroltam. Reggeli után, lefekvés előtt. Mindig. Hogy meglegyen a jóéjszakát. A szüleim tudtak erről, de zsonglörködni soha nem láttak. Amint beléptek a szobámba, mindig azonnal abbahagytam. A labdák ilyenkor a földre potyogtak, és begurultak az ágy alá. Azt gondolták, hogy béna vagyok hozzá, így annál kevésbé értették, hogy miért erőltetem.

Rajtuk kívül senki nem tudott a szenvedélyemről. Még Emil sem, pedig abban az időben, úgymond, elég sok minden volt a közös rovásunkon. Egymással töltöttük ki azt a testvérek hiányából fakadó űrt, amit a sors ilyen vagy olyan oknál fogva ránk mért. Rögtön kiszúrtam, ahogy először megláttam. Nem beszélt valami sokat. Csak vakarózott, és a földet bámulta, mintha szégyellné magát. Anya egy széles mosollyal igyekezett bátorítani őt. Lehangelő eredménnyel. A második fázisban már egyenesen kényeztette, a harmadikban megjött a nyalóka. De az sem hatott. Emil hajthatatlannak tűnt. Kicsit sem pörgött fel. Végül én lettem az, aki életet lehelt belé. Nem is kellett nagyon megerőltetnem magam. Elég volt annyit mondanom, hogy tudom, hol van a kertben a kincs elásva.

Szart se tudtam. Ástunk, mint két bányász törpe, míg ránk nem sötétedett. Eredmény nélkül. Nem mintha az a kincs nem létezett volna, csak már nem emlékeztem rá, hogy pontosan hová is rejtettem el. Az egész kincskeresős kaland csak másnap nyert értelmet, miután Emil, mindjárt reggel, munkára jelentkezett.

– Nem tudtam lebeszélni róla – mesélte az anyja. Az enyém csak nevetett.

– Szegénykém, egész éjszaka nem aludt a kincs miatt.

De ez nem is volt igaz.

– Álmodtam róla – árulta el nekem. – Nem is egyszer.

– Nem is egyszer?

– Nem. Kétszer.

– Kétszer egyetlen éjszaka alatt?

- Igen.
- Ma?
- Hajnalban.

A kincset első próbálkozásra sikerült kiásnunk. Emil pontosan tudta, hogy hol van. Teljesen rábízta magam, még ha nem is láttam semmi misztikumot az egészben. Már azelőtt leírta a nagymamától örökölt kis ládikó tartalmát, hogy kinyitottuk volna. Én meg már nem is emlékeztem rá, mi mindent raktam bele. Apa medálja, amelyet egy tájfutó versenyen nyert, egy arany cérnával átszőtt jegyzetfüzet, de volt ott mentolos kenőcs meg egy körömrészelő is – csak bámultam. Emil egyenként húzkodta elő a múltból az összes többi kacatot, majd lerakta őket egymás mellé a földre. A leltár közben meg sem mukkantunk.

– Mit műveltetek ti itt? – törte meg a varázst apa üvöltése.

A gyepet mintha vakondok túrták volna fel, mi meg sárosan, mint a malacok. Hagytuk a kincset ott, ahol volt, és vigyázba vágtuk magunkat. A kertre csend telepedett, még a madarak is elhallgattak. Egyetlen pissenést sem lehetett hallani. Csak apa lépteit.

– Hagyd őket – avatkozott közbe anya.
Rögtön utána Sára is kijött az udvarra.

– Csak játszottak.
– Játszottak?

Anya hallgatott. Maga is meg volt döbbenve a látványtól.

– Mintha valamit bányásztak volna.

Ekkor ért oda Sára. Anya vállára tette a kezét, aztán nevetőgörcsöt kapott. Nevetésével előbb anyát fertőzte meg, majd Emillel együtt engem is. Teljesen felszabadultan röhögtünk, a könnyeink is kicsordultak. A madarak is fokozatosan csatlakoztak hozzánk, végül apa is. Aztán együtt átmentünk a verandára. Csak ekkor pillantottam meg azt, amit korábban Emil miatt észre sem vettem. A napernyő árnyékában ott parkolt egy nagy, aranybarna babakocsi.